

MTA GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN ERZURUM'DAKİ KAMPLARINI ZİYARET ETTİK

Yönetim Kurulu Başkanı Hüseyin Alan ve Yönetim Kurulu Yazman Üyesi Buket Yararbaş Ecemiş Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün Erzurum ve çevresinde yürütmekte olduğu proje çalışmalarını yerinde izlemek ve değerlendirmek amacıyla, iki MTA kampını ziyaret etti.

Projelerden ilki, Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planı (UDSEP-(2012-2023)) kapsamında MTA Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğunda yürütülmekte olan "Türkiye Yerkabuğu Özellikleri ve Jeodinamiğinin Araştırılması Projesi" olup, proje hakkında yönetim kurulu üyelerimize bilgi aktaran Proje Başkanı Dr. Akın Kürçer; proje kapsamında, ana tektonik birlikler, kenet kuşakları, magmatik provensler, neotektonik havzalar ile diri fayları dik veya dike yakın doğrultularda kesen jeotraversler boyunca jeolojik ve jeofizik çalışmalar gerçekleştirildiğini ifade ederek "bu ölçütlere

göre belirlenmiş olan ve uzunlukları 450 km ile 750 km arasında değişen toplam 21 jeotraversin şu ana kadar 16 jeotraversin tamamlanmış olduğunu, geriye kalan çalışmaların bu yıl ve gelecek yıl devam edeceğini, projenin 2024 yılında tamamlanmasının planlandığını belirtti,

Jeotraversler boyunca 1:100.000 ölçekli gerçek jeolojik enine kesitlerin hazırlanmakta olduğunu, bu kesitler üzerinde ortalama 3 km aralıklarla belirlenen noktalarda, her bir noktada 48 saat süreyle manyetotellürik ölçümler yapılmakta olduğunu ifade ederek, yapılan çalışmalar sonucunda ülkemizin, 60 km derinli-

ğe kadar yerkabuğu ve kabukaltı bilgilerinden jeofizik enine kesitler türetildiğini belirterek, üretilen jeolojik ve jeofizik enine kesitler çakıştırdıktan sonra bütünleşik olarak yorumlanmakta ve değerlendirildiğini belirtti.

Proje kapsamında oldukça kapsamlı diri fay ve paleosismoloji çalışmalarının gerçekleştirildiği belirtilerek, bugüne kadar Türkiye Diri Fay Haritasında yer alan, 5.5 ve üzeri büyüklükte deprem üretme potansiyeline sahip fay hatları ve zonları üzerinde ülkenin farklı bölgelerinde 200'e yakın fay segmenti veya zonu üzerinde paleosismoloji amaçlı hendek kazılarının yapılarak faylara ilişkin determinasyon çalışmalarının tamamlandığını, bu yıl Erzurum'da "Erzurum Fay Zonu'nun Nenehatun ve Dumlu Segmentleri" üzerinde, iki ayrı lokasyonda kazılmış olan toplam üç hendek olduğunu ve gerekli determinasyon işlemlerinin tamamlanmak üzere olduğunu belirtti.

Projelerden ikinci ise "Pasinler ile Tekman-Karayazı (Erzurum) Paleojen-Neojen Havzalarının Tektonostratigrafik Özellikleri" konusunda olup, Proje Başkanı Jeoloji Yüksek Mühendisi Özmen Evcimen tarafından yapılan bilgilendirmede; "ülkemizin jeolojik açıdan oldukça önemli havzalarından biri olan Pasinler ve Tekman-Karayazı havzalarının stratigrafik, yapısal özelliklerinin ortaya konulması ve bölgenin 1/25.000 ölçekli jeolojik haritaların güncellenerek yerbilimleri hizmetine sunulması planlanmakta" olduğunu ifade etmişlerdir.

Erzurum MTA kampında yapılan değerlendirme toplantısından sonra Erzurum Fay Zonu'nun Nenehatun ve Dumlu Segmentleri üzerinde açılan 3 adet paleojeni hendek kazısı yerinde ziyaret edilmiştir. Proje Başkanı Dr. Akın Küncer tarafından "41 km uzunluğunda ve maksimum Mw 6,97 büyüklüğünde deprem üretme potansiyeli bulunan Nenehatun Segmenti üzerinde, son derece stratejik öneme sahip bir alanda, 55 metre uzunluğunda, 7 metre genişliğinde ve ortalama 3,5 metre derinliğinde kazılan hendekte, Holosen'de yüzey faylanmasıyla sonuçlanmış 4 depremin tanımlandığını

ve bu depremleri tarihlendirmek üzere 19 adet radyokarbon (C14) örneği alındığını belirtmiştir. Söz konusu alandan sonra heyetimiz 39 km uzunluğunda olan ve maksimum Mw 6,90 büyüklüğünde deprem üretme potansiyeli bulunan Dumlu Segmenti üzerinde ise birbirlerinden yaklaşık 100 m mesafede, 25'er metre uzunluğunda, 7'şer metre genişliğinde ve 3-5 metre derinliğinde iki hendek kazısı hakkında bilgilendirilmiştir. Yine bu segmentte, Holosen'de yüzey faylanmasıyla sonuçlanmış 2 deprem tanımlanmış ve bu depremleri tarihlendirmek üzere toplam 7 radyokarbon (C14) numunesi alındığı proje başkanı tarafından ifade edilmiştir.

Yapılan sunum ve arazide paleosismolojik amaçlı çalışmalar hakkında bilgi alan yönetim kurulu üyelerimiz, "gece-gündüz demeden ülkenin farklı bölgelerinde, her türlü arazi koşullarında bu çalışmalarını özveri ile yürüten proje ekibindeki tüm meslektaşlarımız ile bunların şahsında MTA Genel Müdürlüğü'ne teşekkür ederek, ülkenin jeolojisinin daha iyi anlaşılması ile gerek yeraltı kaynaklarımızın tespiti, gerekse ülkemizin jeolojik kökenli afetlerden korunması ve risk azaltma çalışmalarında önemli bir başvuru kaynağı olacak bu çalışmaların bir an önce tamamlanarak halkımızın hizmetine sunulmasını beklediklerini ifade etti.

Kamp ziyareti; Erzurum fay zonu, Dumlu Segmenti üzerinde açılan paleosismoloji hendek alanında çay sohbeti ve iyi niyet temennileri ile son bulmuştur.